

تفسیر معارف القرآن

(جلد چهاردهم)

از سوره مبارکه جمعه تا آخر سوره های قرآن

مؤلف:

دانشمند عالم اسلام حضرت علامه
مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی (رح)

مترجم:

شیخ الحدیث حضرت مولانا
محمد یوسف حسین پور

عثمانی، محمد شفیع، ۱۸۹۷-۷۷۹۱
تفسیر معارف القرآن / مؤلف محمد شفیع، مترجم محمد یوسف
م حسین پور، گزیت جام، شیخ الاسلام احمد جام، ۱۳۸۵ هـ.
(شابک دورہ) ISBN: 964-6765-70-X
(جلد چہارم) ISBN: 964-8688-53-6
فہرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما
کتابنامہ
۱. تفاسیر اہل سنت .. قرن ۱۴ الف، حسین پور، محمد یوسف،
مترجم، ب. عنوان
۲۹۷ / ۱۷۹ BP ۹۸ / ۷۵۷
۷۷۷ / ۱۷۶۹۲

انتشارات شیخ الاسلام احمد جام

تفسیر معارف القرآن (جلد چہارم)

نام مؤلف: علامہ مفتی محمد شفیع عثمانی دیوبندی (رح)
مترجم: شیخ الحدیث حضرت مولانا محمد یوسف حسین پور
تیراژ: ۵۰۰۰ نسخہ
نوبت چاپ: اول ۱۳۸۵
ناشر: شیخ الاسلام احمد جام ۲۲۲۵۲۳۸ - ۵۵۲۸
چاپ: ۳۴۱۹۵۶۰ دقت
شابک: ۹۶۴-۸۶۸۸-۵۳-۶
شابک دورہ: X-۷۰-۶۷۶۵-۹۶۴
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر محفوظ و مفعوس ناشر ہے باشد.

فهرست مطالب

آیات ۱ تا ۱۰	۴۴
خلاصه‌ی تفسیر	۴۶
معارف و مسایل	۴۷
دو نظریه.....	۴۸
علّت این که قیامت يوم التغابن است.....	۵۱
آیات ۱۱ تا ۱۸	۵۲
خلاصه‌ی تفسیر	۵۵
معارف و مسایل	۵۷
این زمانی بود که هجرت از مکه بر مسلمانان فرض بود	۵۸
با زن و فرزند گناهکار نباید از راه بغض و بیزاری وارد شد.....	۵۹
مسال و اولاد برای انسان فتنه‌ی بزرگی هستند.....	۵۹

سورة الطلاق.....	۶۱
آیات ۱ تا ۷	۶۱
خلاصه‌ی تفسیر	۶۳
معارف و مسایل	۶۷
حیثیت شرعی نکاح، طلاق و نظام حکیمانه‌ی آنها.....	۶۷
دادن سه طلاق در یک زمان حرام است اما اگر کسی چنین کرد.....	۸۰
بنابر اجماع ائمت هر سه طلاق واقع می‌شود.....	۸۰
اصول بسیار عجیب و غریب حکیمانه و مریثانه‌ی قرآن	۸۲
در ارتباط به بیان قوانین جرم و سزا	۸۲
شان نزول آیه‌ی مذکور	۸۵
نسخه‌ای مجرب برای حصول مقاصد و نجات از مصایب	۸۷

سورة الجمعة	۱
آیات ۱ تا ۸	۱
خلاصه‌ی تفسیر.....	۲
معارف و مسایل.....	۴
اهداف سه گانه‌ی بعثت.....	۶
پاسخ به یک سؤال.....	۷
مثال عالم بی عمل.....	۹
آیا تمنا و آرزو نمودن مرگ جایز است؟	۱۱
احکام فرار از اسباب مرگ.....	۱۱
آیات ۹ تا ۱۱	۱۲
خلاصه‌ی تفسیر	۱۳
معارف و مسایل	۱۴
برکت در تجارت و کسب بعد از نماز جمعه.....	۱۹

سورة المنافقون	۲۲
آیات ۱ تا ۸	۲۲
خلاصه‌ی تفسیر	۲۳
معارف و مسایل	۲۶
داستان مفصل نزول سوره‌ی منافقون	۲۶
تعاون و عناصر براساس ملیت، وطن یا نسب، شعار کفر و جاهلیت است.....	۲۷
هدایتها و فواید مهم این واقعه	۳۴
مقام بلند و ثابت قدمی بی نظیر صحابه‌ی کرام نسبت به اصول اسلام	۳۶
اهتمام به مصالح عامه‌ی مسلمین و نجات آنها از سوء تفاهم.....	۳۸
آیات ۹ تا ۱۱	۴۰
خلاصه‌ی تفسیر	۴۰
معارف و مسایل	۴۱

سورة التغابن.....	۴۴
-------------------	----

۱۵۵..... معارف و مسایل
 ۱۵۶..... مراد از قلم و فضیلت آن چیست؟
 ۱۵۸..... خلق عظیم رسول الله ﷺ
 ۱۶۲..... داستان صاحبان باغ
 ۱۶۷..... دلیلی عقلی برای ثبوت قیامت

سورة الحاقة ۱۷۲
 آیات ۱ تا ۵۲ ۱۷۲
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۷۵
 معارف و مسایل ۱۷۹

سورة المعارج ۱۸۷
 آیات ۱ تا ۴۴ ۱۸۷
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۹۰
 معارف و مسایل ۱۹۵
 تحقیق طول روز قیامت، به یک یا پنجاه هزار سال ۱۹۷
 مقادیر زکات از جانب خدا معین می‌باشد، کسی اختیار ندارد ۲۰۱
 آنها را اضافه کند و یا بکاهد ۲۰۱
 استمنا نیز حرام است ۲۰۲
 امانت شامل تمام حقوق الله و تمام حقوق العباد می‌گردد ۲۰۲

سورة نوح ۲۰۴
 آیات ۱ تا ۲۸ ۲۰۴
 خلاصه‌ی تفسیر ۲۰۶
 معارف و مسایل ۲۱۱
 بحث از کمی و زیادی عمر انسان ۲۱۲
 ثبوت عذاب قبر از قرآن ۲۱۷

سورة الجن ۲۱۸
 آیات ۱ تا ۲۸ ۲۱۸

برکات پنجگانه تقوی ۸۹
 آیات ۸ تا ۱۲ ۹۵
 خلاصه‌ی تفسیر ۹۶
 معارف و مسایل ۹۷
 هفت زمین کجا و به چه صورت هستند؟ ۹۸

سورة التحريم ۱۰۱
 آیات ۱ تا ۵ ۱۰۱
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۰۲
 معارف و مسایل ۱۰۵
 واقعه‌ی نزول آیات تحریم: در صحیح و بخاری و سایر کتب حدیث از ۱۰۵
 آیات ۶ تا ۷ ۱۱۰
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۱۰
 معارف و مسایل ۱۱۱
 تعلیم زن و فرزند، بر هر مسلمان فرض است ۱۱۳
 همین است. آیات ۸ تا ۱۲ ۱۱۳
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۱۴
 معارف و مسایل ۱۱۶

سورة الملك ۱۲۰
 آیات ۱ تا ۳۰ ۱۲۰
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۲۳
 معارف و مسایل با فضایل سورهی ملک ۱۳۰
 حقیقت موت و حیات ۱۳۱
 درجات متفاوت مرگ و حیات ۱۳۳
 حسن عمل چیست؟ ۱۳۵
 وجه تخصیص سمع و بصر و قلب ۱۴۰

سورة القلم ۱۴۲
 آیات ۱ تا ۵۲ ۱۴۲
 خلاصه‌ی تفسیر ۱۴۵

۲۷۲..... سورة المدثر	۲۲۱..... خلاصه‌ی تفسیر و شان نزول
۲۷۲..... آیات ۱ تا ۵۶	۲۲۸..... معارف و مسایل
۲۷۵..... خلاصه‌ی تفسیر	۲۲۸..... حقیقت جنیان
۲۸۲..... معارف و مسایل	۲۲۸..... تفصیل واقعی نزول سوره‌ی «جن»
در آمد سالیانه‌ی ولید بن مغیره ده میلیون	وفات ابوطالب و سفر آن حضرت ﷺ به طائف
۲۸۹..... دینار بود	۲۲۹.....
مصاحبه‌ی ابو جهل و ولید بن مغیره و	۲۳۲..... حکایت یک جن صحابی
۲۹۰..... اتفاقشان	مسلمان شدن حضرت رافع بن عمر به سبب
۲۹۰..... بر حقانیت آن حضرت ﷺ	جن‌ها.....
کفار نیز از دروغ گفتن اجتناب می‌کردند	۲۳۴..... جن‌ها برای استماع اخبار آسمان تنها تا ارتفاع
وجود اولاد در نزد پدر نعمت جداگانه‌ای است	۲۳۶..... ابرها.....
۲۹۳.....	بالا می‌رفتند نه تا خود آسمان.....
شفاعت هیچ کسی برای کافر نفعی نخواهد	شهاب ثاقب قبل از بعثت آن حضرت ﷺ نیز
۲۹۶..... بخشید.....	وجود داشت ولی کار.....
آری برای مؤمن نافع خواهد بود.....	۲۳۷..... دفع شیاطین به وسیله‌ی آنها در زمان او انجام
	گرفت.....
	۲۴۰..... فرق بین علم غیب و اخبار غیب.....
۲۹۹..... سورة القيامة	
۲۹۹..... آیات ۱ تا ۴۰	۲۴۳..... سورة المزمل
۳۰۱..... خلاصه‌ی تفسیر	۲۴۳..... آیات ۱ تا ۲۰
۳۰۶..... معارف و مسایل	۲۴۵..... خلاصه‌ی تفسیر
۳۰۷..... تفسیر نفس لوامه.....	۲۵۰..... معارف و مسایل
۳۰۷..... نفس لوامه و مطمئنه.....	۲۵۱..... احکام نماز تهجد و تغییرش
۳۰۷..... نفس اماره، لوامه و مطمئنه.....	۲۵۳..... مقصود ترتیل قرآن.....
عمل عجیب و غریب قدرت حق تعالی در حشر	مقصود از ذکر مأمور به در این آیه، تکرار اسم
۳۰۸..... اجساد.....	ذات یعنی.....
یکی از دلایل عدم قرأت مقتدی پشت سر امام	لفظ الله است، که این عیناً خود عبادتی
۳۱۳.....	است.....
	۲۶۰..... معنای شرعی توکل.....
۳۱۷..... سورة الدهر	۲۶۱..... خوف آخرت در دل سلف صالحین.....
۳۱۷..... آیات ۱ تا ۳۱	۲۶۴..... فرض بودن قیام اللیل منسوخ شده است
۳۲۰..... خلاصه‌ی تفسیر	۲۶۷..... حقیقت نسخ احکام شرعیّه
۳۲۵..... معارف و مسایل	
مشمولیت اجزا و ذرات کل جهان در آفرینش	

سورة التکویر ٣٩٨

آیات ١ تا ٢٩	٣٩٨
خلاصه‌ی تفسیر	٣٩٩
معارف و مسایل	٤٠٢
فایده‌ی مهم	٤٠٥
اسقاط جنین بعد از چهار ماه در حکم قتل است	٤٠٦

سورة الانفطار ٤١٠

آیات ١ تا ١٩	٤١٠
خلاصه‌ی تفسیر	٤١١
معارف و مسایل	٤١٢

سورة التطفیف ٤١٦

آیات ١ تا ٣٦	٤١٦
خلاصه‌ی تفسیر	٤١٨
معارف و مسایل	٤٢٢
تطفیف تنها در کیل و وزن نیست بلکه کاستن از حق حقدار	٤٢٣
در هر چیز، جزو تطفیف و حرام است	٤٢٣
صورتهای مختلف فقر و فاقه و قطع رزق	٤٢٥
سجین و عکین	٤٢٦
مقام بهشت و دوزخ	٤٢٧
فایده	٤٢٩
مقر ارواح انسان بعد از مرگ	٤٣١

سورة الإنشقاق ٤٣٦

آیات ١ تا ٢٥	٤٣٦
خلاصه‌ی تفسیر	٤٣٧
معارف و مسایل	٤٤٠
احکام الهی بر دو قسم اند	٤٤١
رجوع به سوی خدا	٤٤٢
انتقابات بی شمار در وجود انسان و سفر دایمی و	

هر انسان	٣٢٨
کرشمه‌ی قدرت الهی در ساخت مفاسل انسانی	٣٣٣

سورة المرسلت ٣٣٥

آیات ١ تا ٥٠	٣٣٥
خلاصه‌ی تفسیر	٣٣٧
معارف و مسایل	٣٤٢

سورة النبأ ٣٤٩

آیات ١ تا ٢٠	٣٤٩
خلاصه‌ی تفسیر	٣٥١
معارف و مسایل	٣٥٥
خواب نعمت بسیار بزرگی است	٣٥٦
ایراد بر خلود و دوام جهنم و پاسخ به آن	٣٦٢

سورة النَّازِعَات ٣٦٧

آیات ١ تا ٣٦	٣٦٧
خلاصه‌ی تفسیر	٣٦٩
معارف و مسایل	٣٧٣
ثواب و عذاب در قبر	٣٧٥
تحقیق بسیار مفید حضرت قاضی لئمان الله در باره‌ی نفس و روح	٣٧٥
درجات سه گانه‌ی مخالفت با نفس	٣٧٩
مکاید نفس	٣٨٠

سورة عبس ٣٨٣

آیات ١ تا ٢٢	٣٨٣
خلاصه‌ی تفسیر و شأن نزول	٣٨٥
معارف و مسایل	٣٨٩
قانون مهم قرآن نسبت به تعلیم و تبلیغ	٣٩٢

آخرین منزل او..... ۴۲۷	آیات ۱ تا آخر..... ۴۹۴
سورة البروج..... ۴۵۲	خلاصه‌ی تفسیر..... ۴۹۶
آیات ۱ تا ۲۲..... ۴۵۲	معارف و مسایل..... ۵۰۱
خلاصه‌ی تفسیر و شان نزول..... ۴۵۳	وسعت و قلت رزق در جهان، علامت مقبولیت یا..... ۵۰۷
معارف و مسایل..... ۴۵۷	مردودیت نزد خدا نیست..... ۵۰۷
بعضی از تفصیل واقعی اصحاب اخدود..... ۴۵۹	تنها اتفاق بر یتیم کافی نیست، بلکه احترام به او نیز ضروری است..... ۵۰۸
سورة الطارق..... ۴۶۳	چند مورد از وقایع عجیب..... ۵۱۴
آیات ۱ تا ۱۷..... ۴۶۳	سورة البلد..... ۵۱۶
خلاصه‌ی تفسیر..... ۴۶۴	آیات ۱ تا آخر..... ۵۱۶
معارف و مسایل..... ۴۶۶	خلاصه‌ی تفسیر..... ۵۱۷
سورة الاعلی..... ۴۷۱	معارف و مسایل..... ۵۱۹
آیات ۱ تا آخر..... ۴۷۱	در دنیا راحت کامل که در آن هیچگونه مشقتی نباشد برای کسی..... ۵۲۲
خلاصه‌ی تفسیر..... ۴۷۲	میسرنمی‌گردد، لذا انسان باید برای مشقت آماده‌باشد..... ۵۲۲
معارف و مسایل..... ۴۷۳	چندتا حکمت در آفرینش زبان و چشم..... ۵۲۲
حکمت‌های لطیف و دقیق در آفرینش کاینات..... ۴۷۵	مقتضای ایمان است که انسان تنها بر نیک‌قرار گرفتن خود اتکاناتکند،..... ۵۲۶
تعلیم علوم جدید هم در حقیقت عطای ربانی است..... ۴۷۸	بلکه دیگران را نیز به نیکی هدایت کند..... ۵۲۶
مضامین صحف ابراهیمی..... ۴۸۳	سورة الشمس..... ۵۲۷
مضامین صحف حضرت موسی..... ۴۸۴	آیات ۱ تا آخر..... ۵۲۷
سورة الفاشیة..... ۴۸۵	خلاصه‌ی تفسیر..... ۵۲۸
آیات ۱ تا آخر..... ۴۸۵	معارف و مسایل..... ۴۸۸
خلاصه‌ی تفسیر..... ۴۸۶	درخت سبز در جهنم!..... ۴۹۰
معارف و مسایل..... ۴۸۸	پاسخ به یک شبهه..... ۴۹۰
درخت سبز در جهنم!..... ۴۹۰	بعضی از آداب معاشرت..... ۴۹۱
پاسخ به یک شبهه..... ۴۹۰	سورة الفجر..... ۴۹۴
بعضی از آداب معاشرت..... ۴۹۱	
سورة الفجر..... ۴۹۴	

- هستند ۵۳۹
 صحابه‌ی کرام همه از جهنم محفوظ
 می‌باشند ۵۴۲
 سورة الضحی ۵۴۵
 آیات ۱ تا آخر ۵۴۵
 خلاصه‌ی تفسیر ۵۴۵
 معارف و مسایل با شأن نزول ۵۴۷
 فایده ۵۵۳
 سورة الانشراح ۵۵۴
 آیات ۱ تا آخر ۵۵۴
 خلاصه‌ی تفسیر ۵۵۴
 معارف و مسایل ۵۵۶
 فایده ۵۵۸
 برای معلّم و مبلغ لازم است که در تنهایی به ذکر
 الله ۵۶۰
 و توجه الی الله پردازد ۵۶۰
 فایده ۵۶۰
 فایده ۵۶۱
 سورة التین ۵۶۲
 آیات ۱ تا آخر ۵۶۲
 خلاصه‌ی تفسیر ۵۶۲
 معارف و مسایل ۵۶۳
 انسان در جمع همه‌ی مخلوقات از همه زیباتر
 است ۵۶۴
 جمله‌ی «إِنَّ اللهَ خَلَقَ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ»
 حدیثی نیست ۵۶۵
 واقع‌ی عجیبی از حسن انسان ۵۶۵
 سورة العلق ۵۷۰
 آیات ۱ تا آخر ۵۷۰
- خلاصه‌ی تفسیر ۵۷۱
 معارف و مسایل ۵۷۶
 آغاز وحی نبوت و نخستین وحی ۵۷۶
 نخستین و مهمترین وسیله‌ی آموزش، قلم و
 تحریر است ۵۸۳
 قلم بر سه قسم است ۵۸۳
 نخست علم کتابت به چه کسی در این جهان
 عنایت گردید؟ ۵۸۴
 خط و کتابت، نعمت بزرگ خداوند است ۵۸۴
 علمای سلف و خلف همیشه به خط و کتاب
 اهمیت داده‌اند ۵۸۴
 رمز عدم اعطای علم کتابت به
 آن حضرت ﷺ ۵۸۵
 قلم تنها وسیله‌ی علم نیست، بلکه وسایل بسیاری
 دیگر هم هست ۵۸۶
 پذیرش دعا در حال سجده ۵۹۰
 سورة القدر ۵۹۲
 آیات ۱ تا آخر ۵۹۲
 خلاصه‌ی تفسیر ۵۹۲
 معارف و مسایل با شأن نزول ۵۹۳
 معنای نیلة القدر ۵۹۴
 تعیین نیلة القدر ۵۹۵
 برخی از فضایل شب قدر و دعای ویژه‌ی
 آن ۵۹۷
 همه‌ی کتب آسمانی فقط در رمضان نازل
 شده‌اند ۵۹۸
 فایده ۵۹۹
 سورة الیّنة ۶۰۱
 آیات ۱ تا آخر ۶۰۱
 خلاصه‌ی تفسیر ۶۰۲
 معارف و مسایل ۶۰۴

- سورة الهمزة ۶۳۶
- آیات ۱ تا آخر ۶۳۶
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۳۶
- معارف و مسایل ۶۳۷
- سورة الفیل ۶۳۹
- آیات ۱ تا آخر ۶۳۹
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۳۹
- معارف و مسایل ۶۴۰
- حادثه‌ی فیل در سال ولادت آن حضرت و پیش آمد ۶۴۰
- واقع‌ی اصحاب فیل ۶۴۱
- سورة القریش ۶۴۹
- آیات ۱ تا آخر ۶۴۹
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۴۹
- معارف و مسایل ۶۴۹
- برتری قریش بر بقیه‌ی عربها ۶۵۱
- فایده ۶۵۳
- فایده‌ی بزرگ ۶۵۳
- سورة الماعون ۶۵۵
- آیات ۱ تا آخر ۶۵۵
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۵۵
- معارف و مسایل ۶۵۶
- سورة الکوثر ۶۵۹
- آیات ۱ تا آخر ۶۵۹
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۵۹
- معارف و مسایل با شان نزول ۶۶۰
- حوض کوثر ۶۶۲
- عبرت ۶۶۵
- سورة الزلزال ۶۱۰
- آیات ۱ تا آخر ۶۱۰
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۱۰
- معارف و مسایل ۶۱۱
- سورة العنکبوت ۶۱۴
- آیات ۱ تا آخر ۶۱۴
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۱۴
- معارف و مسایل ۶۱۵
- فایده ۶۱۹
- سورة القارعة ۶۲۱
- آیات ۱ تا آخر ۶۲۱
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۲۱
- معارف و مسایل ۶۲۲
- سورة التکاثر ۶۲۴
- آیات ۱ تا آخر ۶۲۴
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۲۴
- معارف و مسایل ۶۲۵
- فضیلت و ویژه‌ی سوره‌ی تکاثر ۶۲۸
- سورة العصر ۶۳۰
- آیات ۱ تا آخر ۶۳۰
- خلاصه‌ی تفسیر ۶۳۰
- معارف و مسایل ۶۳۱
- فضیلت و ویژه‌ی سوره‌ی عصر ۶۳۱
- زمانه در زیان نوع انسان، چه دخلی دارد؟ ۶۳۲
- برای نجات، تنها اصلاح عمل خویش کافی نیست، بلکه ۶۳۵
- فکر مسلمانان دیگر نیز لازم است ۶۳۵

۶۸۹..... شرک است.

سورة الفلق..... ۶۹۱

آیات ۱ تا آخر..... ۶۹۱

خلاصه‌ی تفسیر..... ۶۹۱

معارف و مسایل..... ۶۹۲

متأثر شدن از اثر سحر با نبوت و رسالت متناهی نیست..... ۶۹۳

معوذتین جهت حفظ از هر نوع آفات دینی و دنیوی قلمه می‌باشند..... ۶۹۵

و فضایل آنها..... ۶۹۵

معنای لفظ شر از علامه ابن قیم..... ۶۹۷

سورة الناس..... ۷۰۱

آیات ۱ تا آخر..... ۷۰۱

خلاصه‌ی تفسیر..... ۷۰۱

معارف و مسایل..... ۷۰۲

اهمیت بزرگ به پناه خواستن از وسوس شیطان..... ۷۰۵

فایده..... ۷۰۶

تنبيه..... ۷۰۷

لعنیه، فرقی بین تعوذات سوره‌ی فلق و ناس..... ۷۰۷

دو دشمن انسان، انس و جن و معالجه هر یکی جداگانه..... ۷۰۸

فرق بزرگی بین مبارزه با دشمن انسانی و شیطانی..... ۷۱۰

به امتیاز سرافجام..... ۷۱۰

کید شیطان ضعیف است..... ۷۱۰

مناسبت بین آغاز و اختتام قرآن..... ۷۱۱

سورة الکافرون..... ۶۶۷

آیات ۱ تا آخر..... ۶۶۷

خلاصه‌ی تفسیر..... ۶۶۷

معارف و مسایل..... ۶۶۸

فضایل و خواص سوره..... ۶۶۸

شان نزول..... ۶۶۹

معاهده‌ی صلح یا کفار در بعضی صورت جایز و در بعضی ناجایز است..... ۶۷۲

سورة النصر..... ۶۷۴

آیات ۱ تا آخر..... ۶۷۴

خلاصه‌ی تفسیر..... ۶۷۴

معارف و مسایل..... ۶۷۵

آخرین سوره و آخرین آیات قرآن... ۶۷۵

هرگاه قرب مرگ احساس شود باید به تسبیح و کثرت استغفار پرداخت..... ۶۷۷

سورة اللّٰه..... ۶۷۹

آیات ۱ تا آخر..... ۶۷۹

خلاصه‌ی تفسیر..... ۶۷۹

معارف و مسایل..... ۶۸۰

شان نزول..... ۶۸۰

سخن چینی گناه کبیره سختی است..... ۶۸۴

سورة الاخلاص..... ۶۸۶

آیات ۱ تا آخر..... ۶۸۶

خلاصه‌ی تفسیر..... ۶۸۶

معارف، مسایل و شان نزول..... ۶۸۷

فضایل سوره..... ۶۸۷

در سوره‌ی اخلاص توحید کامل و نفی هرگونه